

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Ing. T. Z.**, zast. JUDr. Prokopem Benešem, advokátem, se sídlem Antala Staška 510/38, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2020, č. j. 061393/2020/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2021, č. j. 50 A 7/2020 - 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím zčásti změnil a ve zbytku potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Mělník (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 13. 1. 2020, č. j. 2048/DSA/20/IRSE (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, za který byl žalobci podle § 35 písm. a) a § 45 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále jen zákon o odpovědnosti za přestupky), uložen správní trest napomenutí a dále mu byla uložena náhrada nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný v napadeném rozhodnutí zčásti změnil výrok o vině tak, že se žalobce uvedeného přestupku dopustil tím, že dne 7. 3. 2019 v dopoledních hodinách v Mělníku nejprve na křižovatce ulic Jezdecká a Studentská a následně podruhé po cca 120 metrech

na křižovatce ulic Veslařská a Jezdecká zastavil své vozidlo před vozidlo své manželky J. Z. (dále jen „poškozená“) a po druhém zastavení si lehl na kapotu motorového vozidla poškozené tak, aby poškozená nemohla pokračovat dále v jízdě, čímž se vůči jinému dopustil jiného hrubého jednání. Ve zbytku žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že jednání žalobce nelze považovat za jednání v krajní nouzi, když tímto nedocházelo k odvracení přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, neboť jednání, které bylo předmětem řízení o přestupku za situace, kdy se rodiče nejsou schopni domluvit na péči o dítě, nelze považovat za jednání v krajní nouzi.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítl nesprávné posouzení subjektivní stránky přestupku ze strany správních orgánů. Tvrzení správních orgánů, že žalobce věděl, kde se jeho dcera nachází, je nepravdivé. Nešlo totiž o to, že žalobce věděl, kde dcera bydlí a chodí do školky, nýbrž že mu bylo bráněno v jakékoli komunikaci s ní. Správní orgán ignoroval řadu důkazů, zejména e-mailovou komunikaci a záznam o podaném vysvětlení ze dne 7. 3. 2019, které prokazují tvrzení žalobce, že se poškozená bezdůvodně rozhodla v období od 27. 2. 2019 do 8. 3. 2019 bránit ve styku žalobce a jeho dcery. Správní orgán musí navržené důkazy provést nebo může některé z nich zamítnout, ale musí vysvětlit proč. Poškozená žalobci odpírala styk s dcerou bez jakéhokoli důvodu, přičemž již v listopadu 2019 opakovaně a protiprávně ukrývala nezletilou na neznámých místech. Dovožovat při tomto vědomí, že si mohl žalobce vyzvednout dceru v bydlišti poškozené nebo ve školce, je tedy absurdní a urážlivé. Před událostí ze dne 7. 3. 2019 žalobce přitom nebyl již 11 dní v žádném kontaktu s dcerou. Z těchto důvodů žalobce nesouhlasil ani s posouzením krajní nouze.

[4] Skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy a nemá v nich oporu. Žalovaný nesprávně popsal celý incident, když jej popisuje jako dvojí „zablokování“ auta poškozené žalobcem, avšak poškozená v protokolu Policie České republiky ze dne 7. 3. 2019 uvedla, že incident sestával ze tří „blokování“. Žalovaný dále celý incident nesprávně umístil, kdy místo události přesunul bez nových důkazů a v rozporu s výpovědí obou účastníků. Žalobce se nadto žádného blokování či bránění v jízdě poškozené nedopustil. Zastavit ve vzdálenosti deseti metrů neznamená zablokovat nebo bránit v jízdě, přičemž v druhém případě stálo vozidlo žalobce dokonce v jiné ulici než vozidlo poškozené. V obou případech pak poškozená z místa svého stání odjela. Žalobce si nadto na kapotu vozidla poškozené nelehl, ale byl na ni sražen poškozenou. Oznámení poškozené na policii mělo jen zastřít její společensky nebezpečnější jednání, tedy útok jejím vozidlem proti žalobci. Poškozená uvedla, že žalovaný bouchal do auta a křičel, že jí dá „do držky“. Ze zvukového záznamu je však prokazatelné, že žalobce nic takového nekřičel. Vzhledem k této nevěrohodnosti poškozené je také třeba všechna ostatní tvrzení poškozené hodnotit kriticky, protože nelze uvěřit ani tomu, že žalobce skočil na kapotu jejího vozidla. Žalovaný však další nepravdivá tvrzení poškozené nevzal v potaz. Žalovaný dále pochybil, pokud nezahájil řízení o přestupku poškozené ohledně jejího útoku proti žalobci.

[5] Žalobce nebyl usvědčen, že by si lehl na kapotu vozidla poškozené. Takový důkaz správní orgán nahrazuje nepatřičnou domněnkou odvozenou toliko ze zvukového záznamu. Když žalobce spatřil vozidlo poškozené jedoucí proti němu, nestihl uskočit a byl

pokračování

sražen na kapotu, přičemž telefon, na který pořizoval záznam, měl v kapse u kalhot. Zvuk, při kterém byl žalobce sražen na kapotu, tedy telefon nezaznamenal. Bez důkazu v podobě fotografií nebo videozáznamu správní orgán nemůže vinit žalobce z toho, že si lehl na kapotu. Žalovaný přitom neuvěřil ani tvrzení poškozené, že žalobce na kapotu skočil, ani tvrzení žalobce, že byl sražen vozidlem poškozené. V případě rozporu mezi tvrzeními měla být aplikována zásada *in dubio pro reo*. Projev nesouhlasu s jízdou na kapotě vozidla poškozené nadto žalobce jednoznačně vyjadřoval voláním „zastav, zastav“, zatímco poškozená křičela „slez z toho auta“. Za takové situace lze chápat volání žalobce „nikdy se ho nepustím“, tak, že se žalobce bál o své zdraví. Žalovaný se nezabýval nepravdivým tvrzením poškozené, že nejdříve fotila a potom jela, přičemž také toto tvrzení vyvrátil žalobce předloženými důkazy. Oba správní orgány se přitom nevyjádřily k důkaznímu návrhu žalobce na provedení rekonstrukce, která by prokázala průběh události, tak jak jej popisuje žalobce. Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, na základě jakých důkazů dospěl žalovaný k závěru, že skutek není společensky škodlivý ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Z tohoto pohledu je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalovaný neučinil žádná skutková zjištění, neprovedl navržené důkazy, přestože správnímu orgánu I. stupně nařídil, aby se vypořádal s námitkami žalobce, tedy i námitkou opomenutých důkazů. Ani jeden ze správních orgánů přitom bez adekvátního vysvětlení neprovedl žalobcem navržené důkazy. Jednání žalobce navíc nebylo tak společensky škodlivé jako jednání poškozené, která nejprve porušovala práva nezletilé na styk s otcem, porušovala tedy zákonem chráněný zájem, a dále se dopustila útoku se zbraní (vozidlem) proti člověku, přičemž navíc žalobce křivě obvinila z přestupku. Předmětný skutek se nestal, žalobce poškozenou nijak neblokoval, mohla odjet. Na vozidlo si žalobce nelehl, byl na něj sražen, když před ním přecházel.

[6] Krajský soud v Praze při jednání dne 11. 2. 2021 doplnil dokazování přehráním žalobcem pořízeného zvukového záznamu z doby incidentu a dále rozhodnutími Okresního soudu v Teplicích a Krajského soudu v Ústí nad Labem. Soud dále doplnil dokazování částí znaleckého posudku PhDr. Ilony Wölfelové, znalkyní z oboru psychologie ze dne 11. 6. 2020, přičemž znalkyně v příslušné části konstatovala, že u poškozené je mírně zvýšené „lžiskóre“ a je u ní patrná snaha uvádět nepravdivé a mírně nadhodnocující informace o své osobě.

[7] Krajský soud poté shora označeným rozsudkem žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že správní orgány správně vyhodnotily jednání žalobce jako hrubé jednání narušující občanské soužití. Domáhat se vydání dcery na městské ulici a navíc v situaci, kdy dcera cestuje se svou matkou v autě, je způsob naprosto nevhodný. Skutečnost, že se rodiče nedokáží domluvit na úpravě styku ke svému nezletilému dítěti, neopravňuje k tomu, aby se styk zajistil způsobem, jaký v daném případě zvolil žalobce. Okolnost, že se druhý rodič v minulosti dopouštěl obstrukčních jednání při předávání dítěte, může být považována leda za polehčující okolnost, ale nemůže naplňovat podmínky krajní nouze. Nezletilé žádné nebezpečí nehrozilo, neboť nebyla v autě s cizím člověkem, ale s vlastní matkou, která má rodičovskou odpovědnost stejně jako otec. Bránila-li poškozená žalobci ve styku s dcerou, pak měl žalobce využít zákonem předvídaný způsob nápravy, tedy opatrovnický soud, případně OSPOD. Žalobce přitom měl v době inkriminované události již podán návrh na vydání předběžného opatření, o němž opatrovnický soud musel rozhodnout do 7 dnů, proto není zřejmé, proč na výsledek tohoto rozhodnutí nevyčkal.

Okresní soud v Teplicích přitom o jeho návrhu rozhodl již den předtím a k doručení předmětného usnesení zjevně došlo jen pár hodin po incidentu proběhlém dne 7. 3. 2019. Předběžné opatření nařízené zmiňovaným usnesením stanovilo střídavou péči v režimu liché týdny otec – sudé týdny matka, přičemž zrovna datum 7. 3. 2019 připadalo na sudý kalendářní týden, tedy paradoxně do doby, kdy i podle předběžného opatření měla mít nezletilou v péči poškozená, a nikoli žalobce. Je proto ironií, že žalobce na zvukovém záznamu poškozené vytýká, že zadržuje dceru bez právního důvodu. I kdyby na nemožnost realizovat styk s nezletilou bylo nahlíženo jako na nebezpečí hrozící zájmu ochráněného zákonem, tak v posuzovaném případě přicházel v úvahu i mírnější způsob odvrácení, než právě žalobcem zvolené domáhání se vydání dcery z auta poškozené na veřejné ulici. Rovněž z hlediska proporcionality následku nelze na jednání žalobce nahlížet jako na jednání v krajní nouzi. V situaci, kdy se žalobce domáhal vydání dcery na ulici v době jeho cestování autem, si lze poměrně snadno představit, že pro nezletilou byl takovýto způsob setkání s druhým rodičem spíše traumatizujícím zážitkem. Následek, k němuž žalobcem zvolený způsob realizace styku směřoval, je tedy minimálně stejně závažný jako ten, který by jemu samotnému hrozil v případě, že by se s nezletilou dne 7. 3. 2019 nemohl setkat. Na jednání žalobce proto nelze nahlížet jako na jednání v krajní nouzi.

[8] Soud nesouhlasil ani s žalobcem podanou skutkovou verzí, že by do něj poškozená najela s úmyslem mu ublížit. Poškozená své vozidlo nastartovala právě proto, aby žalobce přiměla k tomu, aby opustil kapotu jejího vozidla a nebránil jí v odjezdu. Naproti tomu úmysl žalobce bránit poškozené v odjezdu je patrný z jeho projevu v čase 05:45, kdy rozzlobeně volá „*nikdy se ho nepustím, nikdy! Přijedou policajti. Ty neodjedeš, J.!*“. Zvolání „*nikdy se ho nepustím!*“ nemůže být chápáno jako projev strachu o jeho život a zdraví kvůli pokračování poškozené v jízdě. Jednak tón hlasu, kterým to žalobce na záznamu pronáší, skutečně neodpovídá hlasu člověka strachujícího se o svůj život, ale především by bylo zcela nelogické, aby člověk strachující se o život v důsledku probíhající jízdy pronášel rozkazovacím tónem „*Ty neodjedeš, Ji.!*“, jehož forma i obsah pronesení zcela potvrzují verzi, že žalobce skutečně zamýšlel bránit svým tělem v odjezdu vozidla poškozené. Na fotografiích pořízených poškozenou ukazuje rychloměr vozidla nulu a objekty v pozadí jsou na všech pěti fotografiích ve stejné pozici, z čehož je patrné, že fotografie zjevně nemohly být pořizovány za jízdy, ale v situaci, kdy žalobce mohl z kapoty slézt a nechat poškozenou odjet. Výraz žalobce ležícího na kapotě nevykazuje známky zděšení či traumatu. Navíc si lze těžko představit, že by poškozená měla motivaci fotit žalobce poté, co by do něj záměrně narazila. Soud naopak nesouhlasil s žalobcem, že by skutkové závěry správních orgánů byly konstruovány toliko na základě domněnek, neboť z obsahu napadeného i prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, z jakých důkazů správní orgány vycházely, přičemž tyto důkazy mají oporu ve spisovém materiálu. Zvukový záznam ve spojení s fotografiemi poškozené a částmi výpovědí žalobce a poškozené tvoří zcela ucelený důkazní řetězec podávající přesvědčivý závěr o zjištěném skutkovém stavu.

[9] Není zřejmé, jak by se případná nepravdivost tvrzení poškozené, že nejdříve fotila a až pak jela, měla projevit ve výroku o vině, potažmo ve vymezení skutku. Skutková zjištění napadeného ani prvostupňového rozhodnutí nespočívají na závěru, že by poškozená vyfotila žalobce a až poté se rozjela, nýbrž na závěru, že žalobce bránil poškozené v odjezdu jejím vozidlem. Rovněž není zřejmé, k čemu by z hlediska objasnění

pokračování

skutku měla přispět komparace fotografií pořízených poškozenou s žalobcem předkládanými snímky z googlemaps. Skutkový stav zjištěný správními orgány nevycházel pouze z výpovědi poškozené, ale z porovnání více jednotlivých důkazů, z nichž stěžejním byl zvukový záznam, naproti tomu výpověď poškozené nebyla správními orgány hodnocena jako zcela věrohodná. Žalobce se mylí, domnívá-li se, že nevěřily-li správní orgány části výpovědi poškozené o „bouchání do okýnek“ a údajným výhrůžkám o „dání do držky“, pak nemohly věřit ani zbývající části této výpovědi. Naopak není vyloučeno, aby u svědecké výpovědi byla jako nevěrohodná hodnocena jen určitá část. Jakkoli si nelze nevšimnout určité tendence poškozené nadhodnocovat prožité události, tak současně nelze uvažovat, že by si poškozená událost zcela vymyslela, neboť v řadě podstatných bodů se její výpověď s obsahem zvukového záznamu i pořízených fotografií shoduje.

[10] Důvodné nejsou ani námitky žalobce stran opomenutých důkazů. Žalobce nemůže správním orgánům vytýkat, že se ve svých rozhodnutích nevypořádávaly s důkazním prostředkem docházkou nezletilé v mateřské škole, jež s inkriminovaným skutkem *a priori* nesouvisel a u něhož ani žalobce nijak nepředestřel nutnost jeho provedení. Pokud jde o nemožnost vyzvednout si nezletilou v mateřské škole, je třeba připomenout, že předmětem řízení před správními orgány nebyla otázka vzájemné úpravy rodičovských práv mezi ním a poškozenou, neboť toto je předmětem řízení u Okresního soudu v Teplicích. V poukazovaném e-mailu pak není žádná relevantní souvislost se skutkovým jednáním, které bylo žalobci kladeno za vinu. Ostatně obsahu tohoto e-mailu se žalobce v průběhu správního řízení nijak nedovolával, proto není zřejmé, proč správním orgánům vytýká, že bez vysvětlení neprovedly důkaz tímto e-mailem. V odvolání žalobce byl skutečně vznesen výslovný požadavek na provedení rekonstrukce celé události; nelze tedy souhlasit s žalovaným, že návrh na rekonstrukci nebyl v odvolání dostatečně uplatněn. Krajský soud ovšem uvedl, že v odůvodnění na s. 4 napadeného rozhodnutí shledává dostatečně ucelený závěr o skutkovém stavu, z něhož lze implicitně dovodit, že potřeba provádění dalších důkazů již zjevně nebyla dána. Důkaz zvukovým záznamem ve spojení s dalšími důkazy představují dostatečný podklad k učinění závěru, že žalobce se snažil poškozené zamezit v odjezdu autem, a to i tak, že odjezdu bránil vlastním tělem, jímž zalehl na kapotu vozidla. Za této důkazní situace by provádění rekonstrukce s užitím figuranta jedoucího na kapotě zjevně představovalo již nadbytečný důkaz.

[11] Námitky žalobce stran nesprávného vymezení místa spáchání přestupku ve výroku o vině nejsou rovněž důvodné. Ve výroku napadeného rozhodnutí je místo spáchání vymezeno dostatečně a zcela odpovídá požadavkům dovozeným judikaturou. Ve věci přitom není pochyb, že ke skutku došlo na veřejné ulici v Mělníku, přičemž přesnější označení názvu ulice by na povaze předmětného přestupkového jednání nemohlo z hlediska viny žalobce nic změnit. Totožnost skutku by i v případě přesnějšího označení ulic zůstala zachována, neboť v daném případě zjevně nehrozila záměna s jiným skutkem, za který by žalobce mohl být samostatně uznán vinným. Zcela lichý je požadavek žalobce na zahájení přestupkového řízení vůči poškozené pro krivé obvinění. Řízení o přestupku je totiž řízením z moci úřední, na jehož zahájení nemá žádná osoba veřejné subjektivní právo.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[12] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítl předně nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť není jasné, na základě jakých důkazů dospěl soud k závěru, že si stěžovatel lehl na kapotu motorového vozidla poškozené. Krajský soud se pak i přes námitku stěžovatele nezabýval otázkou společenské škodlivosti skutku a dále opomněl provést stěžovatelem navrhované důkazy z důvodů, kterým stěžovatel nerozumí. Krajský soud se nijak nevyjádřil k údajnému dvojímu zablokování vozidla poškozené vozidlem stěžovatele, tak jak je popsáno v rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Závěr, že si stěžovatel lehl na kapotu vozidla poškozené, nemá oporu ve spise, jestliže sám soud při ústním jednání sdělil, že tvrzení poškozené jsou nevěrohodná, a v rozsudku uvedl, že přehání. Navíc je špatně vymezen skutek, jelikož se vychází z nepravdivého prvotního oznámení poškozené ze dne 7. 3. 2019 Policii České republiky, které mělo zastrít její vlastní protiprávní jednání. Správní orgán v rozhodnutí ze dne 13. 1. 2020 neměl za prokázané, že si stěžovatel lehnul na přední kapotu.

[13] Krajský soud nesprávně posoudil naplnění podmínek krajní nouze ve smyslu § 24 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Jednání stěžovatele není tak společensky škodlivé ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky jako jednání poškozené, která nejprve porušovala práva nezletilé na styk s otcem, dopustila se útoku se zbraní proti člověku a stěžovatele křivě obvinila z přestupku. Jednání stěžovatele je nutno kvalifikovat jako krajní nouzi, žádný přestupek stěžovatel spáchat nechtěl. Skutek se navíc nestal, poškozenou stěžovatel nijak neblokoval, mohla odjet. Na vozidlo si stěžovatel nelehl, byl na něj sražen, když před ním přecházel. Krajský soud v bodu 37. napadeného rozsudku uvedl, že si stěžovatel mohl pro vyzvednutí dcery vybrat vhodnější místo, což není pravda. Soud i správní orgány nevyhověly důkaznímu návrhu stěžovatele, a proto nezjistily, že poškozená nezletilou záměrně nepředávala předškolnímu zařízení jen proto, aby si ji tam stěžovatel nemohl vyzvednout. V dané době tak neexistovalo žádné místo, na kterém by mu poškozená nezletilou chtěla předat, což ostatně uvedla v podání vysvětlení ze dne 7. 3. 2019. Závěr soudu, že si stěžovatel mohl vybrat vhodnější místo na předání dcery, je tedy lichý. Vyzvednutí dcery tedy nebylo možné ani v jejím bydlišti. Z výzvy Okresního soudu v Teplicích ze dne 26. 11. 2018 vyplývalo, že poškozená v několika případech stěžovateli nezletilou odmítla předat. Obdobně nereálné je doporučení soudu, že stěžovatel mohl využít opatrovnický soud, případně OSPOD. Podání návrhu na vydání předběžného opatření stěžovateli nikterak negarantovalo, že v souladu s jeho zněním bude rozhodnuto. Usnesení, kterým bylo rozhodnuto o vydání předběžného opatření, bylo stěžovateli doručeno až po předmětném incidentu. Stěžovatel byl v zoufalé situaci, kdy od 27. 2. 2019 neměl s dcerou žádný kontakt a ani předběžné opatření, nijak nezaručovalo faktický styk s dcerou. Z další komunikace, která měla být provedena k důkazu, opět vyplývá, že poškozená stěžovateli styk záměrně neumožňuje. Z provedené nahrávky vyplývá, že OSPOD odmítl stěžovateli pomoci. V době incidentu tedy hrozilo neomezené upírání práva dcery na styk s otcem. Nebezpečí spočívající ve ztrátě kontaktu s dcerou stěžovatel neuměl efektivně odvrátit jinak, když poškozená zlovolně a bez právního důvodu odvírala stěžovateli jakýkoliv kontakt s nezletilou.

[14] Chování poškozené, která stěžovateli odvírala styk s dcerou, zaútočila na něj autem, srazila jej na kapotu vozidla a křivě jej na policii obvinila, je více společensky škodlivé než neagresivní a neúspěšný pokus stěžovatele o převzetí dcery do své péče. Dcera v autě sice plakala, ale říkala „já chci tátu“, a i přesto odmítla poškozená dceru stěžovateli předat.

pokračování

Stěžovatel se pouze domáhal práva na styk s dcerou jediným možným prostředkem, a to žádostí matce o předání nezletilé. Subjektivní stránka přestupku tedy nebyla naplněna. Lživá tvrzení poškozené, že ji stěžovatel dvakrát zablokoval autem, choval se agresivně, bouchal do okének vozidla a vyhrožoval jí, že jí „rozbije držku“, naopak prokazují úmysl poškozené zastřít vlastní protiprávní jednání. Všechna tato tvrzení stěžovatel vyvrátil nahrávkou, přesto soud uvěřil poškozené, že si stěžovatel lehl na kapotu vozidla, aby poškozená nemohla pokračovat dále v jízdě. A to i přesto, že poškozená poté tvrdila, že stěžovatel na kapotu skočil. Stěžovatel přitom konstantně tvrdí, že jej poškozená srazila, když šel od okna své dcery ke svému vozidlu. Nebyla prokázána ani přítomnost kolemjdoucích, které poškozená oznamovala policii, a ani to, že měla jet po chodníku.

[15] Krajský soud nesprávně právně posoudil otázku společenské škodlivosti skutku, neboť nezohlednil vývoj popisu skutku během správního řízení. V rozhodnutí správního orgánu ze dne 13. 1. 2020 je popis skutku jiný, než v rozhodnutí správního orgánu ze dne 15. 7. 2019, když v popisu skutku v druhém rozhodnutí absentuje to, že si měl stěžovatel lehnout na kapotu vozidla poškozené. Pokud mu byl za takto popsany skutek uložen trest napomenutí, pak při absenci jednání „lehnutí si a držení stěračů“, tedy u skutku ve znění napadeného rozhodnutí žalovaného měla být zohledněna i menší míra společenské škodlivosti ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Dříve popsany skutek vykazoval vyšší míru společenské škodlivosti, přesto byl za něj stěžovateli uložen stejný trest napomenutí. Krajský soud dále řádně neaplikoval zásadu v pochybnostech ve prospěch obviněného.

[16] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel rozporoval závěr vyslovený v bodu 45. napadeného rozsudku, že žalovaný přdestřel dostatečně ucelený závěr o skutkovém stavu, z něhož lze implicitně dovodit, že potřeba provádění dalších důkazů nebyla dána, a proto žalovaný nepochybil, pokud se nezabýval návrhem stěžovatele na provedení důkazu rekonstrukcí. Skutek totiž nebyl prokázán a není zde žádný ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vykládá správnost závěrů v popisu skutku. Není prokázáno, že si stěžovatel měl lehnout na kapotu, kdy a jak měl stěžovatel blokovat poškozenou autem či tělem. Tím, že správní orgány neprovedly rekonstrukci, neobjasnily, zda motor vozidla běžel po celou dobu, zda je pravdivá domněnka soudu, že v čase 5:23 je na zvukovém záznamu slyšet startující motor, nebo jde jen o akustický ruch. Rekonstrukce by také objasnila, zda se lze rozjet s vozidlem proti stěžovateli v místě jeho sražení, aniž by poškozená spustila motor, a zda ten spustila až po první fázi jízdy, tedy poté, co stěžovatele vyzývala, aby seskočil z jedoucího auta. Nebylo zjištěno, zda poškozená stěžovatele mohla srazit jízdou bez motoru nebo zda motor byl po celou dobu spuštěn, ani vyvráceno tvrzení stěžovatele, že byl sražen poškozenou na kapotu jejího vozidla, aniž by mu vzniklo zranění. Krajský soud tak rezignoval na zjištění materiální pravdy. Pokud by místo činu bylo rekonstrukcí stanoveno přesně, mohlo být vyvráceno i tvrzení poškozené o tom, že k odjezdu z místa musela vjet na chodník. Rezignováním na zjištění skutečného místa činu došlo k umístění skutkového děje na neexistující křižovatku ulic Jezdecká a Studentská, které se ve skutečnosti nijak nekříží.

[17] Zvukovým záznamem stěžovatel prokázal, že téměř všechna tvrzení poškozené nejsou pravdivá. Formulace skutku vychází konstantně z těchto nevěrohodných tvrzení. Verze stěžovatele nebyla vyvrácena. Přestože krajský soud věrohodnost stěžovatele

nezpochybnil, jím navrhované důkazy neprovedl. Nezpochybnitelným faktem zůstává pouze jízda na kapotě vozidla řízeného poškozenou proti vůli stěžovatele. Pokud by poškozená chtěla odjet a stěžovatel jí bránil v jízdě svou pozicí, jistě by přinejmenším troubila či křičela, přičemž zvukový záznam prokazuje, že nic z toho poškozená nedělala. Soud nesprávně vyhodnotil společenskou nebezpečnost stěžovatelova počínání ve srovnání s jednáním poškozené. Soud si vybral jednu ze tří verzí popisu události poškozené, tedy že si stěžovatel lehl na kapotu, ačkoli to je v rozporu s tvrzením stěžovatele i se dvěma dalšími tvrzeními poškozené, totiž že stěžovatel na kapotu skočil a že na ni skočil s rozběhem. Pravda není ani, že poškozená nejdříve fotila a poté se rozjela. Stěžovatel prokázal, že snímky, které poškozená do spisu založila, jsou ze situace po skončení jízdy, kdy stěžovatel z kapoty seskočil. Soud si tak sám protiřečí. Soud měl specifikovat, které části výpovědí účastníků považuje za relevantní.

[18] Nesprávný je dále i závěr, že na zahájení řízení o přestupku nemá žádná osoba veřejné subjektivní právo. Stěžovatel odkázal na usnesení rozšířeného senátu ze dne 10. 12. 2019, č. j. 6 As 108/2019 - 28, který však opomenul zvážit, zda pravomoc správního soudnictví v dané otázce nezakládá to, že soudy ve správním soudnictví poskytují ochranu také zásahům svou podstatou soukromoprávním, proti nimž se dotčené osoby nemohou bránit v občanském soudním řízení. Je proto nezbytné, aby se Nejvyšší správní soud odklonil od dosavadní judikatury a přiznal stěžovateli právo na soudní přezkum postupu správního orgánu při nezahájení řízení.

[19] Žalovaný se ve vyjádření ztotožnil s napadeným rozsudkem. Krajský soud srozumitelně vyvrátil tvrzení stěžovatele o krajní nouzi. Naopak bylo prokázáno, že věděl, kde dcera bydlí, a podal návrh na vydání předběžného opatření, o němž opatrovnický soud musel rozhodnout do sedmi dnů. Jednání stěžovatele nelze hodnotit jinak než hrubě narušující občanské soužití. Žalovaný dále uplatnil nárok na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť soudní přezkum správního rozhodnutí není pokračováním správního řízení.

III. Posouzení kasační stížnosti

[20] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[21] Kasační stížnost není důvodná.

[22] Stěžovatel předně namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, kterou shledával jednak v nejasnostech ohledně důkazů, které krajský soud přivedly k závěru, že si stěžovatel lehl na kapotu motorového vozidla poškozené, a dále v opomenutí některých námitek stěžovatele. Krajský soud se údajně dále i přes námitku stěžovatele nezabýval otázkou společenské škodlivosti skutku a opomněl také provést stěžovatelem navrhované důkazy, což z těchto činí důkazy opomenuté. Krajský soud trest stěžovatele potvrdil, avšak za to, že si stěžovatel měl lehnout na kapotu. K dvojímu zablokování

pokračování

vozidla poškozené vozidlem stěžovatele, tak jak je popsán v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, se však krajský soud nijak nevyjádřil.

[23] Problematika nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí je v judikatuře NSS bohatě zastoupena (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě, proč podřadil daný skutkový stav pod určitou právní normu. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná rovněž i v případech, kdy soud opomněl vypořádat některou z uplatněných námitek, nebo pokud odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje pasáže citované z jiného rozhodnutí, které se však týkalo skutkově i právně odlišné věci, aniž by soud rozvedl způsob aplikace závěrů vyslovených v takovém rozhodnutí na posuzovaný případ.

[24] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v tomto ohledu nelze považovat napadený rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Krajský soud vystihl podstatu věci, přičemž řádně vypořádal veškeré podstatné žalobní námitky stěžovatele. Svůj závěr ohledně jednání stěžovatele spočívajícího v lehnutí na kapotu vozidla poškozené krajský soud opřel o dostatečný důkazní materiál, zejména o zvukový záznam pořízený stěžovatelem, fotografie pořízené poškozenou a výpovědi účastníků incidentu, což je patrné zejména z bodu 39. a 45. napadeného rozsudku. Pokud pak stěžovatel dále namítá, že se krajský soud nevypořádal s otázkou společenské nebezpečnosti skutku, z kterého byl stěžovatel shledán vinným, opomíjí tímto tvrzením odůvodnění napadeného rozsudku jako celku, ze kterého jsou jasné seznatelné důvody, pro které krajský soud shledal jednání stěžovatele společensky škodlivým ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky (srov. zejm. body 36. až 38. rozsudku). Na tomto místě pak kasační soud připomíná, že nepřezkoumatelnost rozsudku není závislá na subjektivní představě stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 10. 2017, č. j. 3 As 292/2016 - 67). Není pak pravdou, že by krajský soud řádně neaplikoval zásadu v pochybnostech ve prospěch obviněného. Projevem dodržování této zásady je skutečnost prokázání viny obviněného nade vší rozumnou pochybnost, čemuž v posuzovaném případě správní orgány i krajský soud dostály, jak bude předestřeno dále (srov. např. rozsudky NSS ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86, a ze dne 19. 5. 2015, č. j. 2 Ads 33/2015 - 16).

[25] Ani námitka opomenutých důkazů není v posuzovaném případě na místě. Veškeré stěžovatelem vznesené důkazní návrhy totiž krajský soud řádně vypořádal. Jak plyne již z výše uvedené rekapitulace, krajský soud při jednání dne 11. 2. 2021, doplnil na návrh stěžovatele dokazování částí znaleckého posudku PhDr. Ilony Wölfelové, znalkyně z oboru psychologie, ze dne 11. 6. 2020. Další návrh stěžovatele na doplnění dokazování prostřednictvím snímků z googlemaps však krajský soud shledal nadbytečným pro zjevnou nadbytečnost (viz bod 46 napadeného rozsudku). Další důkazní návrhy přitom nebyly stěžovatelem v řízení před krajským soudem uplatněny, jak vyplývá ze soudního spisu.

Pokud se snad stěžovatelova námitka vztahuje k důkazním návrhům předestřeným již v řízení před správními orgány, nebylo za situace, kdy krajský soud považoval skutkový stav zjištěný správními orgány za dostatečný (viz zejm. bod 45 napadeného rozsudku), zapotřebí tyto důkazy provádět. V této souvislosti lze přitom poukázat na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71, „[v] rámci přezkumu napadeného rozhodnutí ve smyslu § 75 s. ř. s., je krajský soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostaly své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Pokud krajský soud zjistí, že správní orgány takto nepostupovaly, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil (§ 77 odst. 2 s. ř. s.).“ Z právě citovaných závěrů je patrné, že pokud krajský soud považoval skutkový stav zjištěný správními orgány za dostatečný, nebylo nutné provádět další dodatečné důkazy. Co se týče neprovedení stěžovatelem navržených důkazů v řízení před správními orgány, k těmto se krajský soud zevrubně vyjádřil v bodech 43. až 45. napadeného rozsudku. V tomto smyslu tak lze námitky stěžovatele týkající se neprovedení důkazů v řízení před správními orgány, jakož i před krajským soudem, považovat za řádně vypořádané.

[26] Napadený rozsudek pak nelze shledat nepřezkoumatelným ani z toho důvodu, že krajský soud potvrdil trest napomenutí za jednání spočívající v tom, že si stěžovatel lehl na kapotu vozidla, i přes to, že v prvostupňovém rozhodnutí je stěžovateli totožná sankce udělena za to, že dvakrát zastavil před vozidlem stěžovatelky a blokoval ji v jízdě. Stěžovatel ve své argumentaci přehlédl skutečnost, že rozhodnutí žalovaného v rámci odvolacího řízení změnilo výrokovou část prvostupňového rozhodnutí v tom smyslu, že byl stěžovatel shledán vinným z přestupku proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona o některých přestupcích, kterého se měl dopustit tím, že dvakrát zastavil své vozidlo před vozidlo poškozené a po druhém zastavení si lehl na kapotu vozidla poškozené tak, aby tato nemohla pokračovat dále ve své jízdě. Oproti prvostupňovému rozhodnutí tak přibyla do výroku o vině též skutečnost, že po druhém zastavení si stěžovatel lehnul na kapotu vozidla poškozené, tak aby nemohla pokračovat v jízdě. Nejvyšší správní soud na tomto místě připomíná, že prvostupňové jakož i odvolací správní řízení tvoří jeden celek. Projevem této jednoty je například i to, že odvolací orgán může doplnit či pozměnit prvostupňové rozhodnutí, přičemž pro účastníky řízení je závazné až toto druhostupňové rozhodnutí (srov. např. rozsudky NSS ze dne 13. 4. 2004, č. j. 2 A 10/2002 - 269, č. 280/2004 Sb. NSS, ze dne 26. 6. 2007, č. j. 8 As 30/2006 - 88, a ze dne 29. 7. 2010, č. j. 2 As 83/2009 - 239). Výtka stěžovatele, že se krajský soud nezabýval skutečností „dvojího zablokování“ vozidla poškozené stěžovatelem, rovněž není důvodná, když stěžovatel nepředestřel, z jakého důvodu se touto skutečností měl krajský soud zabývat, přičemž tyto důvody nevyplývají ani z obsahu žaloby.

[27] Jelikož Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovateli a neshledal rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, mohl se zabývat zbylou kasační argumentací stěžovatele týkající se posouzení věci samé.

[28] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud ověřil, že Oznámením o zahájení řízení o přestupku z moci úřední ze dne 4. 4. 2019, č. j. 18436/DSA/19/IRSE, bylo zahájeno řízení o přestupku stěžovatele proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4

pokračování

zákona o některých přestupcích. Z protokolu o ústním jednání ze dne 7. 5. 2019, č. j. 18537/DSA/19/IRSE, vyplývá, že byl proveden důkaz výsledkem stěžovatele a důkaz listinou, kdy poškozená předložila emailovou komunikaci se stěžovatelem. K vyjádření ze dne 29. 5. 2019 přiložil stěžovatel zvukový záznam z předmětného incidentu. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 15. 7. 2019, č. j. 45333/DSA/19/IRSE, byl stěžovatel uznán vinným z přestupku proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona o některých přestupcích, kterého se dopustil tím, že dne 7. 3. 2019 v dopoledních hodinách, na ulici Veslařská a Jezdecká, Mělník, se úmyslně vůči jinému dopustil hrubého jednání tím, že své manželce dvakrát za sebou bránil v jízdě tak, že před ní zastavil své vozidlo a donutil ji tím zastavit, její vozidlo obíhal, bouchal do okének jejího vozidla a poté si lehl na přední kapotu jejího vozidla a držel se stěračů tak, aby nemohla z místa odjet. Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 10. 2019, č. j. 134043/2019/KUSK, bylo předchozí rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušeno a věc vrácena k novému projednání. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 13. 1. 2020, č. j. 2048/DSA/20/IRSE, byl stěžovatel uznán vinným z přestupku dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona o některých přestupcích, kterého se dopustil tím, že dne 7. 3. 2019 v dopoledních hodinách, na Mělníku nejprve na křižovatce ulice Jezdecká a Sportovní a následně podruhé po cca 120 m na křižovatce ulic Veslařská a Jezdecká zastavil své vozidlo před vozidlo své manželky tak, aby nemohla pokračovat dále ve své jízdě, čímž se úmyslně vůči jinému dopustil jiného hrubého jednání. Napadeným rozhodnutím žalovaného bylo právě uvedené prvostupňové rozhodnutí změněno, tak jak je uvedeno v odstavci [2] tohoto rozsudku. Součástí spisu je též úřední záznam o podání vysvětlení ze dne 7. 3. 2019, č. j. KRPS-66005-1/PŘ-2019-010613, jehož přílohou jsou fotografie pořízené poškozenou v době předmětného incidentu, jež zachycují stěžovatele na kapotě vozidla poškozené.

[29] Nejvyšší správní soud v první řadě v návaznosti na výše uvedenou námitku nepřezkoumatelnosti spočívající v potvrzení správního trestu napomenutí posoudil související námitku stran nezohlednění společenské škodlivosti skutku stěžovatele ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Ani tuto námitku přitom zdejší soud neshledal důvodnou. Nelze totiž souhlasit se stěžovatelem v tom smyslu, že by žalovaný a krajský soud pochybili, pokud potvrdili sankci ve formě napomenutí za méně škodlivé protiprávní jednání, než jak bylo toto jednání definováno ve výroku (zrušeného) prvostupňového rozhodnutí ze dne 15. 7. 2019, č. j. 45333/DSA/19/IRSE. Správní trest napomenutí je nejmírnějším správním trestem, který zákon o odpovědnosti za přestupky ve svém § 35 stanoví, proto jsou jakékoli další námitky stěžovatele směřující do druhu uloženého správního trestu bezpředmětné (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2014, č. j. 7 A 321/2011 - 41, č. 3218/2015 Sb. NSS). Mírnější druh správního trestu tedy správní orgány stěžovateli za jím spáchaný přestupek uložit ani nemohly.

[30] Zdejší soud se dále zabýval námitkou stěžovatele, že závěr ohledně lehnutí stěžovatele na kapotu vozidla poškozené nemá oporu ve spise. Této námitce však vzhledem k dále uvedenému nepřisvědčil. Správní spis obsahuje dostatečné množství podkladů pro řádné zjištění skutkového stavu stran skutečnosti lehnutí stěžovatele na kapotu vozidla poškozené. Jedná se především o zvukový záznam, fotografie pořízené poškozenou, jakož i výpovědi účastníků řízení. Ze všech těchto podkladů učinily správní orgány a krajský soud správný závěr ohledně skutečnosti lehnutí stěžovatele na kapotu vozidla poškozené

v době incidentu. Krajský soud ostatně výše zmíněné podklady velmi podrobně a správně ve vztahu k posuzované otázce rozebral zejména v bodu 39. a 45. napadeného rozsudku, přičemž s tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje. I kdyby byla polemika stěžovatele ohledně věrohodnosti (resp. nevěrohodnosti) poškozené důvodná, nemohlo by to nic změnit na závěru o dostatečně zjištěném skutkovém stavu, který je založen na obsahu správního spisu. Výpověď poškozené je totiž pouze důkazem doplňkovým, kdy skutkový stav je uspokojivě prokázán již na základě pořízeného zvukového záznamu a fotografií z místa samého, tedy stěžejních důkazů v posuzované věci. To ostatně potvrzuje jak žalovaný v napadeném rozhodnutí (viz zejm. s. 3 - 4 rozhodnutí), tak krajský soud (viz bod 39. a 40. napadeného rozsudku). Jak navíc příléhavě zdůraznil krajský soud, správní orgány zcela správně nevzaly v potaz nevěrohodné části výpovědi poškozené (srov. s. 3 rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2019, č. j. 134043/2019/KUSK). Tvrzení stěžovatele, že zvukovou nahrávkou prokázal jeho sražení na kapotu vozidla poškozené, je přitom v přímém rozporu s pořízenými fotografiemi, jakož i se samotným zvukovým záznamem. Jak totiž správně poukázal krajský soud, výraz stěžovatele zachycený na předmětných fotografiích rozhodně nevykazuje známky zděšení či traumatu, který by jistě nastal, kdyby byl stěžovatel na kapotu „sražen“ vozidlem poškozené. Úmysl stěžovatele zabránit poškozené v další jízdě je pak ze zvukové nahrávky více než patrný, když stěžovatel poškozené naléhavým tónem sděluje: „Ty neodjedeš, Jitko!“. Také tyto skutečnosti svědčí ve prospěch závěrů správních orgánů a krajského soudu, že stěžovatel nebyl na kapotu vozidla poškozené sražen, nýbrž že si sám z vlastní vůle lehl na kapotu vozidla poškozené, a zablokoval tak vozidlo svým tělem, aby poškozená nemohla odjet z místa. Skutkový stav zjištěný správními orgány a aprobovaný krajským soudem tak lze považovat za dostatečný a plně se opírající o obsah správního spisu.

[31] Na výše vysloveném závěru nemohou ničeho změnit ani tvrzení stěžovatele, že pokud by poškozená chtěla z místa incidentu odjet, jistě by na stěžovatele troubila či křičela. Ze samotného záznamu totiž úmysl poškozené odjet z místa incidentu jasně vyplývá, kdy tato tlumeným hlasem říká „slez z toho auta“. Z pořízených fotografií je pak patrné, že poškozená vozidlo uvedla do pohybu (viz ručička tachometru), byť jela velmi pomalou rychlostí, aby stěžovateli neublížila, jak sama poškozená potvrdila ve své výpovědi. Pakliže by poškozená skutečně odjet nechtěla, nevadilo by jí blokování jejího vozu stěžovatelem a nešla by tuto událost oznámit na Policii ČR, což krátce po incidentu učinila, jak plyne ze správního spisu. K souvisejícím námitkám stěžovatele, že nebyla prokázána přítomnost kolemjdoucích a že poškozená měla jet po chodníku, zdejší soud podotýká, že tyto skutečnosti nemají vliv na závěr stran nyní posuzované otázky, tj. spáchání přestupku stěžovatelem tím, že blokoval auto poškozené a bránil jí v odjezdu. Skutečnost zablokování vozidla poškozené stěžovatelem totiž byla v řízení před správními orgány i krajským soudem prokázána bez dalších pochybností, jak je předestřeno výše.

[32] Jako nedůvodné je nutno shledat též námitky stěžovatele směřující proti vymezení skutku. Jak bylo již výše nastíněno, krajský soud jakož i žalovaný dospěli ke správnému a řádně odůvodněnému závěru ohledně blokování vozidla poškozené stěžovatelem, jehož součástí bylo též lehnutí stěžovatele na kapotu vozidla poškozené. Není pak pravdou, že by si krajský soud zcela náhodně vybral jednu ze skutkových verzí proklamovaných poškozenou; naopak vyšel z té verze, která je podpořena důkazním materiálem obsaženým

pokračování

ve správním spisu a kterou potvrdil již žalovaný v napadeném rozhodnutí. Zdejší soud přitom připomíná, že jednání poškozené není předmětem posuzované věci, proto tvrzení stěžovatele o jeho protiprávnosti či škodlivosti, o kterém navíc stěžovatel nepředestírá ani žádné přesvědčivé důkazy, nemůže mít vliv na nyní posuzované řízení o přestupkovém jednání stěžovatele. S ohledem na výše shrnuté skutečnosti posuzovaného případu pak nelze souhlasit se stěžovatelem, že jeho pokus o převzetí dcery byl „neagresivní“, když naopak z výše předestřených důkazů jasně vyplývá agresivní charakter jeho jednání. Nedůvodné jsou též výtky stěžovatele, že při posuzování protiprávního jednání poškozené nevzal krajský soud v potaz skutečnost plynoucí ze zvukového záznamu, a sice že dcera volala „já chci tátu“. Taková interpretace skutkových událostí vychází pouze z popisu stěžovatele, který na zvukovém záznamu říká „J. jasně křičí – já chci tátu“; sama tato skutečnost však ze zvukového záznamu přímo neplyne. I kdyby však dcera stěžovatele uvedené křičela, nemělo by to žádný vliv na skutečnost spáchání přestupku stěžovatelem, nehledě na to, že by se pravděpodobně jednalo o reakci na sugestivní otázky stěžovatele, jak je patrné ze zvukového záznamu (viz zvukový záznam a otázka stěžovatele směřující k dceři „Proč Tě maminka nedá tátovi?“). Krajský soud nepochybil ani v tom, že v bodu 45. napadeného rozsudku nespécifikoval, které části výpovědi účastníků považuje za relevantní. Z kontextu uvedeného odstavce, jakož i z celého odůvodnění napadeného rozsudku, je totiž patrné, jaké části výpovědí účastníků ve spojení s dalšími důkazy považoval krajský soud za relevantní k učinění závěru, že se stěžovatel snažil poškozené zamezit v odjezdu. Jakékoli nářky stěžovatele ohledně nevěrohodnosti tvrzení poškozené jsou přitom nedůvodné, jak již ostatně předestřel zdejší soud výše. Kasačnímu soudu pak není zřejmé, jaký vliv by měla mít skutečnost, že poškozená nejdříve fotila a poté jela, na výrok o vině a vymezení skutku. Jak totiž přiléhavě konstatoval krajský soud, skutková zjištění napadeného ani prvostupňového rozhodnutí nespočívají na závěru, že by poškozená vyfotila stěžovatele a až poté se rozjela, nýbrž na závěru, že stěžovatel bránil poškozené v odjezdu jejím vozidlem.

[33] Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s tvrzeními stěžovatele stran nenaplnění subjektivní stránky přestupku, tj. zavinění stěžovatele. Pro naplnění subjektivní stránky přestupku proti občanskému soužití ve smyslu § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. zákona o některých přestupcích je třeba prokázat úmyslné zavinění na straně pachatele přestupku. Zdejší soud přitom vzhledem k výše uvedenému nemá pochybnosti o tom, že byla subjektivní stránka přestupku spočívající v úmyslném jednání stěžovatele dostatečně konstatována a odůvodněna, a to jak v řízení před správními orgány, tak v řízení před krajským soudem. V souladu s § 15 odst. 2 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel *chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn*. Z výše předestřeného důkazního materiálu přitom nemůže být sporu o tom, že stěžovatel se dopustil přestupkového jednání spočívajícího v opakovaném blokování vozidla poškozené coby své bývalé manželky za účelem vydání jeho nezletilé dcery, a to zaviněně ve formě úmyslu. Jak přiléhavě podotknul krajský soud, úmysl stěžovatele bránit poškozené v jízdě je patrný například ze zvukového záznamu, kde stěžovatel křičí „*nikdy se ho nepustím, nikdy! Přijedou policajti. Ty neodjedeš, J.!*“. Stěžovatel přitom měl k dispozici jiné se zákonem souladné možnosti, jak se domoci styku s dcerou, jak bude rozebráno níže. Musel přitom vědět, že svým agresivním jednáním může porušit nebo ohrozit zájem

chráněný zákonem, zde zejména zájem na poklidném občanském soužití (k výkladu tohoto pojmu srov. např. Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2020, komentář k § 7 zákona o některých přestupcích, dostupný z právního informačního systému beck-online).

[34] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou naplnění podmínek krajní nouze ve smyslu § 24 zákona o odpovědnosti za přestupky v posuzovaném případě. Podle právě citovaného ustanovení *čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem. Nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak nebo následek tímto odvracením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl-li ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet*.

[35] K podstatě institutu krajní nouze Nejvyšší správní soud judikoval, že jde o „stav nebezpečí pro dva zákonem chráněné zájmy, kdy je možné chránit jeden z těchto zájmů jen tím, že se poruší nebo ohrozí zájem druhý. Strětnutí zájmů spočívá v tom, že jednomu zájmu hrozí porucha, která může být odvrácena pouze poruchou druhého zájmu. Podmínky krajní nouze jsou vázány přísnými omezeními. Smyslem krajní nouze je ochrana významnějšího zájmu obětováním zájmu méně významného. Při kolizi rovnocenných zájmů je třeba zdržet se jednání odvracejícího nebezpečí. U krajní nouze lze rozlišit podmínky, při jejichž naplnění vzniká stav krajní nouze, a podmínky jednání ve stavu krajní nouze. Podmínkami, při jejichž naplnění vzniká stav krajní nouze, jsou reálnost a bezprostřednost hrozby nebezpečí. Podmínkami jednání ve stavu krajní nouze jsou dodržení principu subsidiarity a proporcionality“ (viz rozsudek NSS z 23. 6. 2011, č. j. 5 As 10/2011 - 111). Aby se jednalo o krajní nouzi, musí být odvráceno nebezpečí. K vymezení pojmu „nebezpečí“ Nejvyšší správní soud uvedl: „Pojem nebezpečí je zde přitom třeba chápat širěji než pojem útoku. Nebezpečí je stav hrozící poruchou, který může být vyvolán různě, např. působením přírodní síly (povodeň, požár, zemětřesení), technickými nedostatky (v dolech, dopravě) i nebezpečným lidským jednáním“ (viz rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2006, č. j. 7 As 17/2005 - 98). Při krajní nouzi pak nerozhoduje původ nebezpečí, které může být vyvoláno kýmkoliv a čímkoliv, tedy například i zvířetem (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2008, č. j. 5 As 34/2007 - 66).

[36] Nejvyšší správní soud shledal, že v posuzovaném případě nebyly naplněny podmínky pro vznik krajní nouze ve smyslu § 24 zákona o odpovědnosti za přestupky. Lze sice připustit, že v daném případě bylo možné hovořit o naplnění některé z podmínek pro vznik stavu krajní nouze ve smyslu § 24 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tj. reálnost a bezprostřednost hrozby zájmu chráněnému zákonem, zde zájmu (resp. právu) stěžovatele jakožto otce na styk s dítětem [§ 888 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku]. O nenaplnění dalších podmínek jednání ve stavu krajní nouze ve smyslu § 24 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky však v posuzovaném případě pochybnosti nevznikají. Jednání stěžovatele totiž nesplňovalo podmínky subsidiarity a proporcionality. Nejvyšší správní soud se v této souvislosti zcela ztotožňuje se závěry krajského soudu, že stěžovatel měl objektivně k dispozici i jiné možnosti, jak si zajistit styk s dcerou, než se dožadovat jejího předání na městské ulici v rámci cestování dítěte s jeho matkou (poškozenou). Stěžovatel tak především mohl a měl vyčkat rozhodnutí opatrovnického soudu o jeho návrhu na vydání předběžného opatření, o němž opatrovnický soud musel v souladu s § 75c odst. 2 o. s. ř. rozhodnout do sedmi dnů, jak příléhavě konstatoval

pokračování

krajský soud. Tak by poškozenou a zejména nezletilou dceru nevystavoval abnormálnímu psychickému nátlaku a stresu, nadto na veřejně přístupném místě. Takový stres vyvolávající aspekt stěžovatelova jednání přitom přímo vyplývá ze zvukového záznamu, kdy stěžovatel dceru častuje sugestivními otázkami typu „*proč tě maminka nedá tátovi?*“. Nezletilé dítě se tak ocitlo uprostřed vyhroceného konfliktu svých rodičů umocněného jednáním stěžovatele, který poškozenou blokoval v jízdě a neváhal k tomu dokonce využít vlastní fyzické síly, když „zalehnul“ kapotu vozidla poškozené. Takovýto následek spočívající v traumatizujícím zážitku dítěte jistě není proporcionální k následku, který hrozil v posuzovaném případě zájmu stěžovatele na styk s jeho dcerou, kterého nadto bylo možné dosáhnout mírnějšími prostředky. Závěr krajského soudu stran vhodnějšího místa pro vyzvednutí dcery stěžovatelem pak dle názoru Nejvyššího správního soudu rovněž koresponduje se zjištěným skutkovým stavem, kdy stěžovatel věděl, kde poškozená s dcerou bydlí, a mohl se tak s poškozenou a dcerou potkat přímo v místě jejich bydliště (když to sám připouští ve svém vyjádření ze dne 1. 5. 2019, na č. l. 8 ve správním spisu), a rovněž věděl, kam dcera chodí do mateřské školy. Jakékoli námitky stěžovatele v této věci jsou tedy liché.

[37] K námitkám stěžovatele směřujícím do neprovedení stěžovatelem navržených důkazů Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že je to především krajský soud, který je oproti kasačnímu Nejvyššímu správnímu soudu soudem nalézacím a je povolán zhodnotit naříkané správní rozhodnutí a jemu předcházející řízení v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Intervence ze strany kasačního soudu je v tomto ohledu výjimečná a omezuje se především na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Žádné takové vady Nejvyšší správní soud však v postupu krajského soudu neshledal (viz např. rozsudky NSS ze dne 1. 3. 2017, č. j. 6 As 256/2016 - 79, ze dne 30. 5. 2018, č. j. 6 Afs 94/2018 - 52, dále též rozsudky NSS ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 Afs 283/2018 - 39, č. j. 6 Afs 295/2018 - 39 a č. j. 6 Afs 306/2018 - 40, či ze dne 13. 2. 2019, č. j. 6 Afs 354/2018 - 23).

[38] Kasační soud se přitom shoduje s krajským soudem, že většina stěžovatelem navrhovaných důkazů (zejm. docházka nezletilé v mateřské škole, důkaz listinou „Modlitba za J.“) přímo nesouvisí s přestupkovým jednáním stěžovatele ze dne 7. 3. 2019, o němž bylo vedeno přestupkové řízení a jež je nyní předmětem přezkumu ve správním soudnictví. K opakovaným námitkám stěžovatele, kterými se snaží demonstrovat problematičnost vztahu mezi ním a poškozenou, jakožto rozvádějícími se manželi, zdejší soud poznamenává, že situace stěžovatele a poškozené je politováníhodná, neutuchající hádky o výchovu dcery jsou jistě vyčerpávající, avšak tyto skutečnosti nejsou rozhodné pro posouzení otázky spáchání přestupku stěžovatelem. Jak bylo výše zdůrazněno, stěžovatel měl využít jiných prostředků k tomu, aby se domohl styku s dcerou, než poškozenou s dcerou blokovat v jízdě, a vyvíjet tak na poškozenou nepřijatelný nátlak. Na věci přitom nic nemůže změnit ani skutečnost, že by snad poškozená odmítala dceru stěžovateli předat. Opět je třeba zdůraznit, že zdánlivá bezvýchodnost situace neopravňovala stěžovatele k jím zvolenému jednání, když měl stále možnosti, jak se domoci předání svojí dcery. Lze také zdůraznit, že stěžovatel měl vyčkat vydání (resp. doručení) příslušného rozhodnutí opatrovnického soudu o návrzích stěžovatele a poškozené na vydání předběžného opatření (usnesení Okresního soudu v Teplicích ze dne 6. 3. 2019, č. j. 16 Nc 1039/2018 - 179), které stanovilo střídavou péči v režimu liché

týdny otec, sudé týdny matka. Paradoxně pak datum předmětného incidentu, t. j. 7. 3. 2019, připadalo na sudý kalendářní týden, kdy měla mít nezletilou v péči matka, jak přílehavě konstatoval krajský soud. Neobstojí pak námitka stěžovatele, že mu OSPOD během incidentu odmítl pomoci, a proto se musel domáhat vydání dcery předmětným způsobem. I kdyby tomu tak bylo, stěžovatel měl k dispozici jiné prostředky, jak se domoci předání dcery zákonem aprobovaným způsobem.

[39] Ani námitku stěžovatele týkající se vypořádání jeho návrhu na provedení důkazu rekonstrukcí neshledal kasační soud důvodnou. Naopak se zcela ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že z důvodu dostatečně zjištěného skutkového stavu správními orgány nemohou mít určité nedostatky odůvodnění žalovaného stran provedení důkazu rekonstrukcí za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud sice připouští, že je správní orgán povinen vypořádat se se všemi důkazními návrhy účastníků řízení včetně zdůvodnění neprovedení navrhaných důkazů (viz např. rozsudek NSS ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009 - 48). Judikatura zdejšího i Ústavního soudu však připouští, že opomenutý důkaz, jakkoli jde o vadu řízení před soudem, nemusí vždy znamenat porušení základních práv účastníků řízení, případně nepřezkoumatelnost rozhodnutí (k tomu srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2007, sp. zn. IV. ÚS 712/06, a usnesení ze dne 1. 6. 2007, sp. zn. I. ÚS 452/07, ve kterých dovodil jisté implicitní odůvodnění toho, proč nebyl důkaz proveden, ačkoli to nebylo ve zkoumaných rozhodnutích výslovně uvedeno; dále pak rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2008, č. j. 8 Afs 17/2007 - 100). Z kontextu odůvodnění napadeného rozhodnutí je přitom zřejmé, že provedení stěžovatelem navrženého důkazu rekonstrukcí předmětného incidentu nepovažoval žalovaný za potřebné, neboť shledal skutkový stav za dostatečně prokázaný (srov. zejm. s. 4 napadeného rozhodnutí; k této problematice srov. též rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2020, č. j. 4 As 451/2019 - 39). Krajský soud ani správní orgány tedy nerezignovaly na zjištění materiální pravdy, jak tvrdí stěžovatel, ale naopak zjistily skutkový stav bez důvodných pochybností, jak je předestřeno již v předchozích odstavcích tohoto rozsudku. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani konstatování krajského soudu v bodu 50. napadeného rozsudku, v němž nad rámec odůvodnění vyslovil svoji domněnku ohledně motivů stěžovatele k vedení nynějšího řízení. Takovou poznámku Nejvyšší správní soud nepřezkoumává, neboť z toho, že byla učiněna nad rámec potřebného odůvodnění, vyplývá, že neměla vliv na rozhodnutí ve věci. Kasační stížnost pouze proti odůvodnění rozhodnutí krajského soudu je dle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřípustná.

[40] Opodstatněné nejsou ani námitky, kterými stěžovatel brojil proti vymezení místa skutku v napadeném rozhodnutí. Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem krajského soudu, že místo spáchání přestupku je ve výroku napadeného rozhodnutí dostatečně vymezeno a odpovídá požadavkům stanoveným judikaturou kasačního soudu (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008 Sb. NSS). Jak přitom dále konstatoval zdejší soud v rozsudku ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 As 63/2015 - 52, to „[z]da je určení místa spáchání přestupku ve výroku dostatečně konkrétní, je otázkou posouzení okolností každého jednotlivého případu, přičemž závěry vyslovené v rozsudcích správních soudů nelze prezentovat odtrženě od kontextu případů, které byly těmito soudy rozhodovány. Místo spáchání přestupku lze určit s větší či menší přesností, přičemž je třeba odmítnout úvahy o nutnosti specifikovat místo spáchání přestupku v každém případě s přesností na 1 m pomocí GPS souřadnic“ (podtržení doplněno). V případě nyní

pokračování

projednávaného přestupku proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. postačuje obecnější vymezení místa spáchání přestupku bez nutnosti zcela exaktního určení místa jeho spáchání, jelikož na rozdíl od přestupků v rámci dopravy zde nehraje lokalizace přestupkového jednání podstatnou roli. Výrok o vině totiž v posuzovaném případě není závislý na místě spáchání přestupku, jelikož z něj neplynou pro posouzení viny a stanovení trestu klíčové okolnosti. I kdyby bylo místo spáchání přestupku vymezeno nepřesně, jak tvrdí stěžovatel, tedy, že by došlo k záměně ulic, neměla by tato záměna žádný vliv na správnost výroku o vině stěžovatele. Pouze na okraj lze dodat, že stěžovatel toto své tvrzení nepodložil žádnými důkazy a ani ze správního spisu nevyplynuly skutečnosti, které by svědčily ve prospěch tvrzení stěžovatele. Jeho tvrzení tak zůstává pouhou spekulací, navíc bez zásadního vlivu na posuzovanou otázku.

[41] Závěrem musí Nejvyšší správní soud odmítnout polemiku stěžovatele ohledně existence veřejného subjektivního práva na zahájení přestupkového řízení. Nutno poznamenat, že rozšířený senát zdejšího soudu již ve stěžovatelem zmiňované věci rozhodl, a to rozsudkem ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019 - 39. Ve vztahu k právě posuzované otázce přitom vyslovil, že poškozený se „nemůže domáhat zahájení přestupkového řízení proti podezřelému z přestupku, neboť poškozený či jiné osoby odlišné od obviněného nemohou napadat výrok správního rozhodnutí týkající se viny či sankce, včetně výroku o zastavení řízení o přestupku. Posouzení viny a případné uložení sankce v rámci správního trestání se totiž odehrává výlučně ve vztahu státu a obviněného. Třetí osoba (ať již je touto osobou jiný obviněný, poškozený nebo jiná osoba) nemá subjektivní právo domáhat se zahájení řízení o správním deliktu s jiným subjektem nebo požadovat uznání jeho viny (srov. k tomu z početné judikatury např. rozsudky ze dne 31. 10. 2007, č. j. 2 As 46/2006 - 100, č. 2276/2011 Sb. NSS, nebo ze dne 11. 3. 2008, č. j. 8 As 46/2007 - 98, detailněji pak rozsudek ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 - 351, Philips Electronics a další, body 208 a 209).“ S tímto názorem se čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu zcela ztotožňuje a následoval jej např. v usnesení ze dne 23. 7. 2021, č. j. 4 As 156/2021 - 50. I kdyby se tedy stěžovatel cítil jednáním své manželky poškozený, neměnilo by to nic na skutečnosti, že mu nesvědčí veřejné subjektivní právo na zahájení přestupkového řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[42] Uplatněné důvody kasační stížnosti tak nebyly zjištěny a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[43] Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalovanému v něm žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS). Požadavek žalovaného na náhradu nákladů řízení je tedy v tomto smyslu nedůvodný, když tento požadoval náhradu nákladů řízení za úkony vykonávané v rámci své běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu